

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	50	Konu: Hava Alanları Yer Hizmet Araçları (Akaryakıt İkmal Tankeri,Temizlik ve İkram Amaçlı Yük Kaldırma, Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) ve Su İkmal Tankeri) İş Makinesi/Özel Amaçlı Araç Operatörü Yetiştirme Kursu Programları
Tarih	02.05.2017	
Kurulda Gör. Tarihi	26.04.2017	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı		

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 03/01/2017 tarihli ve 10058203-101.02-E.109807 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Hava Alanları Yer Hizmet Araçları (Akaryakıt İkmal Tankeri,Temizlik ve İkram Amaçlı Yük Kaldırma, Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) ve Su İkmal Tankeri) İş Makinesi/Özel Amaçlı Araç Operatörü Yetiştirme Kursu Programlarının** ekli örneklerine göre uygulanması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Doç. Dr. Erkan DİNÇ
Üye

Dr. Hasan KAVGACI
Üye

Feyzullah ARSLAN
Üye

Doç. Dr. Ali YILMAZ
Üye

Kâmil YEŞİL
Üye

Dr. Mehmet SÜRMELE
Üye

Dr. İbrahim DEMİRCİ
Üye

Doç. Dr. Hatice YILDIZ
Üye

Dr. Hüseyin ŞİRİN
Üye

Alpaslan DURMUŞ
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../.../2017

İsmet YILMAZ
Millî Eğitim Bakanı

KURUMUN ADI :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI :Havaalanları Yer Hizmet Araçları Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) İş Makinesi/Özel Amaçlı Araç Operatörü Yetiştirme Kursu Programı

PROGRAMIN DAYANAĞI:

- 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu,
- Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 14.08.2015 tarih ve 72 sayılı Kurul Kararıyla kabul edilen Özel Kurslar Çerçeve Programı,
- Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 08.03.2014 tarih ve 10.04/1009860 Sayılı Yönergesi,
- Karayolları Trafik kanunu ve Karayolları Trafik Yönetmeliği,
- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü Havalimanları Pat Sahalarında 01.12.2003 tarih 14 sayılı Araç Kullanma Yönergesi,
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havaalanları Dairesi Eğitim Talimatı (SHT-EĞİTİM/HAD)

PROGRAMIN DÜZEYİ: Bu program, 19 yaşından gün almış, en az ilkokul ve/veya ilköğretim düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI:

Bu programı tamamlayan bireylerin; havaalanları ve apronda yer hizmet araçları hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) iş makinesi aracını işletmelerin genel çalışma prensipleri doğrultusunda etkin bir şekilde kullanarak iş sağlığı, iş güvenliği ile mesleğin verimlilik ve kalite gereklerine uygun olarak;

1. Havaalanları yer hizmet araçları hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) iş makinesi aracını ve özelliklerini tanımaları,
2. Havaalanları yer hizmet araçları hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) iş makinesi aracının kullanım amaçları doğrultusunda yalnızca hava uçuş trafiğine açık alanlar ile apron operasyonlarının yapıldığı yerlerde kullanabilme becerilerine sahip olmaları,
3. Apron emniyet kurallarını tanımaları,
4. Yer hizmet ekipmanlarını kurallarına uygun bir şekilde yerleştirmeleri,
5. Yabancı madde hasarının önlenmesi için gerekli önlemleri almaları,
6. İşletmelerin amaçlarına göre aracın kullanımında gerekli güvenlik önlemlerini almaları,
7. Aracın çalışma alanının güvenliğiyle ilgili kontrollerini yaparak iş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemleri almaları,
8. Aracın mekanik ve elektrik sistemlerini tanımaları,

9. Aracın periyodik bakımlarını yapmaları,
10. Hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) iş makineleri ile havaalanı ve apron içinde görevli diğer personelle koordineli çalışmaları,
11. Hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) sabitleme ayaklarının açılması ve kapatılması işlemlerini yapmaları,
12. Hava alanları yer hizmet araçları hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) iş makinesinin zemine uygun lastik hava basıncı ayarlarını yapmaları,
13. Uçak tip ve yüksekliklerine göre platform yüksekliklerini ayarlamaları,
14. Uçaklara yaklaşımdan önce fren kontrollerini yapmaları,
15. Vardiya değişimlerinde yetkiliye işin son durumuyla ilgili bilgi vermeleri,
16. Mekanik ve hidrolik bağlantı noktalarını kontrol etmeleri, gevşeyen cıvataları ve somunları sıkmaları,
17. Mesleki gelişimlerine değer vererek bireysel gelişimlerine yönelik çalışma yapmaları,
18. Mesleki ahlak ve mesleki etik kurallarını öğrenmeleri beklenmektedir.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR:

1. Bu program havaalanları ve apron sahalarında uçaklardan hasta/engelli yolcuların bindirilmesi/indirilmesinin hızlı, emniyetli ve güvenli bir şekilde yapılması maksadıyla kullanılan içten yanmalı veya elektrikle çalışan iş makinesi/özel amaçlı araçlara operatör yetiştirilmesi amacıyla hazırlanmıştır.
2. Kursa katılım ve “Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi” hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
3. Programla; iş organizasyonu, iş öncesi hazırlıklar, havaalanları yer hizmet araçları hasta ve engelli nakil aracı (ambulift) iş makinesinin günlük genel kontrolleri, hava alanları yer hizmet araçları hasta ve engelli nakil aracı (Ambulift) iş makinesi ile uygulama çalışmaları, park ve depolama, iş bitiminde aracın uygun yere park edilerek gerekli temizliğin yapılması, uzun süre depolamaya alınan aracın tekrar işletmeye alınması, mesleki gelişim konularında yeterlilik kazandırılması amaçlanmıştır.
4. Program uygulanırken; konuları içeren slayt, CD, video vb. eğitim materyallerinden yararlanılacaktır. Bunun yanında uygulamalı konular iş makinesi üzerinde ve uygulama alanında yapılacaktır.
5. Programda yer alan; iş organizasyonu, iş öncesi hazırlıklar, mesleki gelişim konuları tüm iş makinelerinde ortak konu olup iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığını belgeleyenler, diğer bir iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
6. Programda yer alan; iş organizasyonu, iş öncesi hazırlıklar, mesleki gelişim konuları farklı iş makineleri eğitimlerine katılan adaylarla ortak derslikte işlenebilir.

7. Bu program uygulanırken; anlatım, gösteri, gösterip-yaptırma vb. yöntemlerle; soru-cevap, grup çalışmaları vb. tekniklerden yararlanılacaktır.

PROGRAMIN SÜRESİ:

1. Hafta	: Günde 6 saat x 5 gün	= 30 saat
2. Hafta	: Günde 6 saat x 5 gün	= 30 saat
Toplam Süre	: 1. Hafta (30 saat) + 2.Hafta (30 saat)	= 60 saat

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI

A. İş Organizasyonu (8 Saat, Teorik Eğitim)

1. Genel Güvenlik Önlemleri
2. İş Sağlığı ve Güvenliği
3. Koruyucu Ekipman Seçimi
4. Çalışma Ortamında Tehlikelere Karşı Önlemler
5. Hava Alanı Trafik Güvenliğini Sağlamak İçin Alınacak Önlemler

B. İş Öncesi Hazırlıklar (Toplam 10 Saat: 5 Saat Teorik ve 5 Saat Araç Başında Eğitim)

1. Yetkililerin Bilgilendirilmesi
2. Atışmanların Sökülmesi ve Takılması (Sabitleme Ayakları ve Açılır Kapanır Platform)
3. Saha İçi Personeliyle Koordineli Çalışma
4. Vardiya Değişimi Bilgilendirmesi
5. Makinenin Genel Temizliği

C. Havaalanları Yer Hizmet Araçları Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) İş Makinesi Kontrolleri (Toplam 26 Saat: 13 Saat Teorik Eğitim ve 13 Saat Araç Başında Eğitim)

1. Havaalanları Yer Hizmet Araçları Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) İş Makinesinin Dingil Yapısı
2. İçten Yanmalı ve Elektrikli Motorların Çalışması, Yakıt Sistemleri ve Kısımları
3. İş Makineleri Güç İletim Sistemleri (Şanzıman, Hidrolik pompa, Kumanda konsolları)
4. Aracın Hidrolik ve Pnömatik Sistemleri
5. Aracın Gösterge ve Uyarı Sistemleri
6. Platform Yükseltme ve Nakil Sistemleri
7. Günlük Bakım ve Kontrollerini Yapma
8. Aracın Basit Arıza ve Eksikliklerini Giderme
9. Aracın Periyodik Bakımları ve Kayıtlarının Tutulması
10. İş Organizasyonu Yapma
11. Donanım, Malzeme ve Ekipman Kontrolü
12. Bakım ve Kontrol Kayıtlarının Tutulması

13. İş Bitiminde Aracın Temizliği
14. Araçların Bakımı, Araçları Şarj ve Park Etme

D. Havaalanları Yer Hizmet Araçları Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) İş Makineleri İle Uygulama Çalışması (8 Saat, Uygulamalı Eğitim)

1. Çalışmaya Başlamadan Önce Araç ve Donanım Kontrollerini Yapma
2. Motoru Çalıştırma ve Stop Ettirme
3. Kalkış, Hareket ve Duruş
4. Park Etme Çeşitleri (Geri Park, Ön ve Önden Yana Park)
5. Kavşaklara Dikkat Etme
6. Yön Sinyalini ve Tepe Lambalarını Kullanma
7. Işıkları (Far) Kullanma
8. Araç Geçme (Sollama) ve Geçiş Üstünlüğü
9. Yükleme ve Boşaltma Yapılacak Uçağa Yaklaşma, Sabitleme Ayaklarının Açılması
10. Uçağa Yaklaşma, Yanaşma ve Hizmet Kurallarının Tanıtım ve Uygulamaları
11. Hasta ve Engelli Nakil Aracının Uçağa Yanaştırılması,
12. Ayakların Yere Sabitlenmesi,
13. Kokpit İle Bağlantı Kurularak Uçak Kapılarının Açılarak Yolcu İndirme ve Bindirme İşleminin Yapılması,
14. Olumsuz Hava Şartlarında Araç Kullanma

E. Park ve Depolama (4 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Aracın Uzun Süreli Parkı
2. Uzun Süreli Park Hâlindeki Aracı Kullanıma Hazır Hâle Getirme
3. Park Halindeki Aracın İşletmeye Hazır Hâle Getirme

F. Mesleki Gelişim (2 Saat, Teorik Eğitim)

1. Mesleki Gelişime İlişkin Faaliyetleri Yürütme
2. Meslekle İlgili Yayınları ve Teknolojik Gelişmeleri İzleme
3. Meslekle İlgili Hizmet İçi Eğitim, Kurs vb. Faaliyetlere Katılma
4. İş ve Meslek Ahlakı

G. Araç Nakil (2 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makineyi Başka Bir Araçla Nakletme
2. Makineyi Yürüterek Nakletme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR:

Kurs sonunda "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır.

Sınavlarda başarılı olanlara "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" düzenlenecektir.

Kurs sürecinde ise kontrol listeleri, gözlem formları vb. ölçme araçları ile kursiyerlerin uygulamaları doğru işlem basamaklarıyla gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri denetlenecektir. Bu değerlendirme sonuçları, eğitimin planlanan biçimde başarıyla sonuçlanmasında geri bildirim amacıyla kullanılacaktır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ:

1. Hasta ve Engelli Nakil Aracı (Ambulift) İş Makinesi
2. Anahtar Takımları
3. Ataşmanlar
4. Çeki Halatı
5. Çekiç
6. El Feneri
7. Emniyet Kemeri
8. Filtre Sökme Takma Aparatı
9. Filtreler
10. Gres Pompası
11. Huni
12. İlk Yardım Çantası
13. Kişisel Koruyucu Donanım (Baret, Eldiven, Kulaklık, Çelik Burunlu Ayakkabı, Fosforlu Yelek, Toz Gözlüğü, Toz Maskesi, İş Elbisesi vb.)
14. Levye
15. Lokma Takımı
16. Reflektör
17. Seyyar Lamba
18. Su ve Temizlik Bezi
19. Takoç
20. Tornavidalar
21. Alyan Anahtar Takımı
22. Trafik İkaz Lambası
23. Yangın Söndürücü